

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 У 024236 20 Увп
Бања Лука, 13.10.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Страхиње Ђурковића предсједника вијећа, Душка Бојовића и Смиљане Мрша чланова вијећа, уз учешће записничара Тамаре Кочић, у управном спору по тужби Привредног д. Л. а.д. из Б., А. С. С. број ..., заступаног по законском заступнику – в.д. директору Г. Б. а он по пуномоћнику М. К. адвокату из Б., улица В. П. број ... (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број 06.05/450-1328/17 од 12.10.2018. године Министарство ... Р. С., Б. Л. (у даљем тексту: тужени), у предмету поврата новчаних средстава, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 024236 19 У од 27.2.2020. године, у нејавној сједници одржаној дана 13.10.2021. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се дјелимично уважава, пресуда Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 024236 19 У од 27.2.2020. године се укида у ставу 1. изреке у погледу одлуке о трошковима на име састава жалбе, а такође укида у ставу 2. изреке, те предмет враћа на поновно одлучивање.

Образложење

Побијаном пресудом је, у ставу 1. изреке одбијена тужба против оспореног акта туженог, којим је у ставу 1. диспозитива поништено рјешење Пореска у. - Подручни ц. Б. (у даљем тексту: Подручни ц. Б.) број 06/1.02/0704-453.1-4667/17 од 7.9.2017. године и предмет враћен првостепеном органу на поновни поступак, а којим рјешењем је тужиоцу као пореском обвезнику одобрен поврат новчаних средстава у износу од 81.670,34 КМ, по основу пореза на добит правних лица резидената и по основу средстава са рачуна принудне наплате који се односе на трошкове поступка, а у ставу 2. диспозитива оспореног акта одбијен захтјев тужиоца за накнаду трошкова на име састава жалбе у износу од 562,50 КМ. Ставом 2. изреке пресуде је одбијен захтјев тужиоца за накнаду трошкова управног спора.

Одбијање тужбе образложено је разлозима да је оспорени акт правилан, јер је поништено првостепено рјешење којим није у цијелости одлучено о захтјеву тужиоца за поврат новчаних средстава у укупном износу од 97.091,39 КМ, чиме је учињена повреда правила поступка из члана 196. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ број 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18 у даљем тексту: ЗОУП) према којем се диспозитивом рјешава о предмету поступка у цјелини и о свим захтјевима странке о којима у току поступка није ријешено. Сходно томе се у поновном поступку требају отклонити недостаци у погледу обрачуна преплаћене обавезе, а са каматом која припада пореском обвезнику, у смислу члана 77. став 1. Закона о пореском поступку („Сл.

гласник Републике Српске“ број 102/11, 108/11, 67/13, 31/14 и 44/16) у вези са чланом 52. истог закона. С друге стране, у погледу одлуке туженог у оспореном акту којом се одбија захтјев тужиоца за накнаду трошкова на име састава жалбе, правилно је одбијен тај захтјев тужиоца, с обзиром да је чланом 106. став 1. ЗОУП-а прописано да се у рјешењу којим се поступак о главној управној ствари завршава, одређује ко сноси трошкове поступка, њихов износ и коме се а и у ком року имају исплатити, што у конкретном није случај јер поступак није окончан, будући да је предмет враћен првостепеном органу на поновни поступак и одлучивање, па тако да се тужба и у том дијелу указује без основа.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање (у даљем тексту: захтјев) тужилац оспорава законитост побијане пресуде, из основа садржаних у члану 35. став 2. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), што се односи на повреду закона у погледу главне ствари, као и трошкова управног спора. Накнадним поднеском од 5.8.2021. године је дјелимично повукао захтјев у односу на главно потраживање односно поврат новчаних средстава, наводећи да је тужени у међувремену донио ново рјешење број 06/1.02/0704-453.1-4667/17 од 25.5.2021. године којим му се одобрава поврат новчаних средстава и позитивне камате, али да и даље остаје код поднесеног захтјева у погледу трошкова управног поступка о којима је одлучено ставом 2. диспозитива оспореног акта, као и трошкова управног спора о којима је одлучено ставом 2. изреке побијане пресуде. Наглашава да је у оспоравајућем дијелу побијане пресуде о захтјеву за накнаду трошкова на име састава жалбе у управном поступку, тужени мериторно одлучио одбијањем тог захтјева, позивањем на одредбу члана 103. ЗОУП-а, налазећи да заступање у управном поступку није било потребно јер наводно није обавезно те да жалба није формалан акт, па да подносилац жалбе не мора посједовати никаква стручна знања за њено изјављивање будући да управни орган по службеној дужности води рачуна о примјени материјалног и процесног права, сходно чему одбијање тужбе у том дијелу има за правну посљедицу да је такво одлучивање у оспореном акту стекло правоснажност, па тако да он више никада и неће моћи остварити то право, па макар да у даљем поступку успије са правним лијековима, уз стручну помоћ адвоката. Насупрот томе, истиче да се образложење побијане пресуде у том дијелу заснива на одредби члана 106. став 1. ЗОУП-а, чиме је суд умјесто да оцијени да ли одбијање захтјева за накнаду трошкова на име састава жалбе представља законито позивање на одредбу члана 103. ЗОУП-а на коју се тужени позвао, побијаном пресудом је тај дио тужбе одбио позивањем на одредбу члана 106. став 1. ЗОУП-а која прописује сасвим другачију процесну ситуацију, о којој у конкретном није случај, тако да одобразложење побијане пресуде представља контрадикторност изреке и образложења те се не заснива на стању списка предмета. Због тога ни одлука о одбијању захтјева за накнаду трошкова управног спора није законита, јер је тужбу требало уважити и оспорени акт у дијелу трошкова управног поступка поништити, па досудити и тражене трошкове управног спора. Предлаже да се захтјев уважи, побијана пресуда преиначи тако да се тужба уважи и оспорени акт поништи у побијајућем дијелу, уз обавезу туженог да му надокнади трошкове управног спора по основу састава тужбе по пуномоћнику адвокату у износу од 750 КМ а и судске таксе на тужбу у износу од 200 КМ, као и трошкова састава предметног захтјева по пуномоћнику адвокату у износу од 1.125 КМ, увећано за износ од 191,25 КМ на име ПДВ-а адвоката, те судске таксе на предметни захтјев, или пак да се побијана пресуда укине и предмет врати истом суду на поновно одлучивање.

Тужени у одговору на захтјев истиче да је побијана пресуда правилна, јер је потврђен оспорени акт у дијелу у којем је поништено првостепено рјешење и предмет враћен на поновни поступак, а одбијен захтјев тужиоца за накнаду трошкова састава жалбе, са образложењем да је поступак покренут по захтјеву странке и да тужени и није

обавезан сносити трошкове странке, будући да се не ради о ситуацији из члана 103. став 6. ЗОУП-а, па да правно заступање по пуномоћнику адвокату у конкретном случају није било нужно ни оправдано. Предлаже да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, одговор туженог, побијану пресуду и остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе члана 39. ЗУС-а, одлучено је као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

Из списка произилази да је по захтјеву тужиоца од 1.3.2017. године за поврат новчаних средстава у износу од 97.091,39 КМ, наплаћених по рјешењу Подручног центра Бањалука број 06/1.02/0705-457-1-437/14-ДП од 24.3.2014. године, донесено првостепено рјешење којим се тужиоцу одобрава поврат средстава у износу од 77.781,30 КМ, по основу пореза на добит правних лица резидената Републике Српске, а и по основу средстава у износу од 3.889,04 КМ са рачуна принудне наплате – трошкова поступка, укупно 81.670,34 КМ. То рјешење је по жалби тужиоца поништено ставом 1. диспозитива оспореног акта и предмет враћен првостепеном органу на поновни поступак, а ставом 2. диспозитива одбијен захтјев тужиоца за накнаду трошкова на име састава жалбе у укупном износу од 562,50 КМ, у ком дијелу се уређеним предметним захтјевом и оспорава побијана пресуда којом је оспорени акт потврђен, са разлозима који су већ изнесени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда, у оспоравајућем дијелу који се односи на став 2. диспозитива оспореног акта, је захваћена повредама поступка које су од утицаја на њену законитост, па тако да се мора укинути.

Наиме, правилно тужилац у предметном захтјеву истиче да је у образложењу оспореног акта наведено да је захтјев тужиоца за накнаду трошкова жалбе одбијен позивањем на одредбу члана 103. ЗОУП-а, са образложењем да заступање у управном поступку није било потребно јер (како је то тужени навео) није обавезно и да жалба није формални акт те да подносилац жалбе не мора посједовати никаква стручна знања за изјављивање жалбе, које одлучивање туженог је побијаном пресудом потврђено али из других разлога, при чему се суд позвао на то да је чланом 106. став 1. ЗОУП-а прописано да се у рјешењу којим се поступак о главној управној ствари завршава, одређује ко сноси трошкове поступка, њихов износ и коме се а и у ком року морају исплатити, па да то у конкретном није случај јер поступак није окончан, код чињенице да је предмет враћен првостепеном органу на поновни поступак и одлучивање.

Међутим, такво закључивање суда у конкретној ситуацији се не може прихватити као правилно. То из разлога што, иако је тачно да управни поступак није окончан јер је предмет враћен првостепеном органу на поновни поступак и одлучивање, није било основа да се оспореним актом у ставу 2. диспозитива одбије захтјев тужиоца за накнаду трошкова жалбе, будући да се о тим трошковима могло одлучити тек након што се оконча поновни поступак по доношењу нове одлуке од стране првостепеног органа, имајући у виду да је чланом 106. став 1. ЗОУП-а на који се суд и позвао у побијаној пресуди, прописано да се у рјешењу којим се поступак о главној управној ствари завршава, одређује ко сноси трошкове поступка, њихов износ и коме се а и у ком року имају исплатити. Стога тужилац правилно у предметном захтјеву истиче да такво одлучивање суда у погледу трошкова жалбе има за правну последицу да је у том дијелу оспореним актом правоснажно одлучено о тим трошковима, иако тај поступак још није завршен.

Код чињенице да је у побијаној пресуди и дато образложење супротно разлозима оспореног акта, тиме су учињене повреде правила поступка које су од утицаја на

законитост и правилност побијане пресуде, па се у том дијелу предметни захтјев тужиоца, на основу одредаба члана 40. став 1. и 3. ЗУС-а уважава, побијана пресуда у том дијелу укида и предмет враћа на поновно одлучивање.

Посљедично томе, како је побијана пресуда у том дијелу укинута, нужно је да се укине и у ставу 2. изреке, што се односи на одлуку о трошковима управног спора, будући да од успјеха у управном спору и зависи одлука о трошковима управног спора.

Стога ће у поновном поступку суд одлучити о законитости оспореног акта у погледу става 2. изреке што се односи на трошкове жалбе на првостепено рјешење, а такође одлучити и о трошковима управног спора по основу поднесене тужбе, те и трошковима подношења предметног захтјева, а на основу одредбе члана 397. став 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС” број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13, у даљем тексту: ЗПП) који закон се сходно члану 48. ЗУС-а примјењује у управном спору на питања која нису регулисана ЗУС-ом.

Записничар
Тамара Кочић

Предсједник вијећа
Страхиња Турковић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић